

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: **Цигани/ Рома (История, традиции, съвременност)**

Лектор: доц. д-р Магдалена Славкова, асистент: гл. ас. д-р Пламена Стоянова

Телефон: 00359887647405

Имейл: [mslavkova@hotmail.com](mailto:m Slavkova@hotmail.com)

Хорариум: 30 часа

Анотация (до 150 думи):

Лекционният курс представя историята, миграциите и съвременния начин на живот на ромите в глобален контекст, с акцент върху България. Разглеждат се произходът и ранната история на ромите, разселването им в Европа и заселването им на Балканите, както и историческото им развитие в периода на Османската империя. Специално внимание се отделя на новите миграции и икономическата мобилност през 20-21 век. Анализира се вътрешната структура на ромските общности и различните групи – турски роми (Хоракане Рома), български роми (Дасикане Рома) и други. Курсът разглежда държавните политики към ромите в исторически и съвременен план, включително политиката на социалистическа България. Обсъждат се процесите на еманципация, гражданската активност и влиянието на протестантските и евангелските църкви върху ромските общности, както и ролята на мъжете и жените в църковните структури. Обучителната програма е насочена към докторанти по етнология, антропология, фолклористика, но едновременно с това той предлага фундаментални познания, които могат да бъдат необходими за докторанти по история, социология, културология, политология, география и други.

Тематично съдържание на курса:

Тема / Модул 1: История и миграции на ромите (10 часа)

- 1.1. Произход и ранни миграции. Ромите в Османската империя
- 1.2. Ромите в България: Етничност и хетерогенност
- 1.3. Съвременна трудова мобилност и миграции на ромите в Европа

Тема / Модул 2: Държавни политики към ромите и гражданска активност (9 часа)

- 2.1. Държавни политики към ромите в Източна Европа
- 2.2. Политика на българската социалистическа държава (1944-1989) към ромите
- 2.3. Еманципация и гражданска активност

Тема / Модул 3: Религия и идентичност на ромите (11 часа)

- 3.1. Подходи и методи на теренна работа в България и зад граница
- 3.2. Религия на ромите на Балканите
- 3.3. Евангелизъмът и ромите в Европа и България

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Форми на обучение и оценяване:

Присъствено обучение

Писмен изпит

Компетентности, придобити в резултат на обучението:

1. Умения за прилагане на интердисциплинарни подходи в областта на етнологията, антропологията, историята и социологията. Способност за работа с научна литература и архивни източници, провеждане на теренни изследвания.
2. Подготовка за работа в мултикултурна среда и за участие в научни и образователни проекти, свързани с ромските общности.
3. Задълбочени познания за историята и миграционните процеси на ромските общности в Европа и България
4. Умения за критично осмисляне на исторически и съвременни държавни политики спрямо ромите
5. Познаване на ролята на религиозните движения и евангелските църкви в развитието на ромските общности.

Литература:

- Еролова, Й., М. Славкова. (2013) *Религия, етничност и миграции на циганите в България*. София: Парадигма.
- Ковачева, Л. (2015) *Съкровен свят. Празнично-обредна система на ромите в Средна Западна България*. София: Просвета.
- Маева, М., Захова, С. (2013). *Етнография на миграциите. Българите в Средиземноморието*. София: Парадигма.
- Марушиакова, Е., Попов, В. (1993) *Циганите в България*. София: Клуб '90
- Марушиакова, Е., Попов, В. (2000) *Циганите в Османската империя*. София: Литавра.
- Пейчева, Л. (1999) *Душата плаче - песен излиза*. София: Тер-Арт.
- Славкова, М. (2007) *Циганите евангелисти в България*. София: Парадигма.
- Славкова, М. (2022). *Visco trabajo. Работа и социални отношения на българите в Испания*.
- Стоянова, П. (2017) *Циганите в годините на социализма*. София: Парадигма.
- Crowe, D. (1994) *A History of the Gypsies in Eastern Europe and Russia*. New York: St. Martin's Griffin.
- Kyuchukov, H. and W. New (eds). (2017) *Languages of Resistance: Ian Hancock's Contribution to Romani Studies*. Munich: Lincom.
- Thurfjell, D. and Marsh, A. R. (eds.). 2014. *Romani Pentecostalism. Gypsies and Charismatic Christianity*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Silverman, C. (2012). *Romani Routes: Cultural Politics and Balkan Music in Diaspora*. Oxford: Oxford University Press.
- Slavkova, M. (2025). *Conversion, leadership and Identity of the Evangelical Roma in Bulgaria*. Paderborn: Brill Schoningh.